

The Gujarat Government Gazette

EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XLIX]

FRIDAY, MARCH 7, 2008/PHALGUNA 17, 1929

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation

PART - IX

Gujarati translation of Bill, Acts and Notification other than these published in other Parts

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૭મી માર્ચ, ૨૦૦૮.

તારીખ : ૭મી માર્ચ, ૨૦૦૮ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ) માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિધ્ધ થયેલા સન ૨૦૦૮ના ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક : ૨ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

આઈ. એ. પરમાર,
સરકારના સંયુક્ત સચિવ.

GUJARAT ACT NO. 2 OF 2008.**THE GUJARAT PROFESSIONAL TECHNICAL EDUCATIONAL COLLEGES OR INSTITUTIONS (REGULATION OF ADMISSION AND FIXATION OF FEES) ACT, 2007.**

ગુજરાત વિધાનમંડળના નીચેના અધિનિયમને રાજ્યપાલે સને ૨૦૦૮ના માર્ચ મહિનાની ૭મી તારીખે અનુમતિ આપી હોવાથી, તે આથી સર્વે લોકોની જાણ સારું પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે.

એચ. ડી. વ્યાસ,

ગુજરાત સરકારના સચિવ,

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

GUJARAT ACT NO. 2 OF 2008.***AN ACT***

to make special provision for regulation of admission in the professional technical educational colleges or institutions in the State and fixation of fees in such colleges or institutions and for matters connected therewith or incidental thereto.

સન ૨૦૦૮નો ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક.૨.

(રાજ્યપાલની અનુમતિ મળ્યા પછી, સન ૨૦૦૮ના માર્ચ મહિનાની ૭મી તારીખે “ગુજરાત સરકારી રાજપત્ર”માં (અંગ્રેજીમાં) પ્રથમ પ્રસિધ્ધ કરેલો.)

રાજ્યની વ્યાવસાયિક ટેકનિકલ શૈક્ષણિક કોલેજો અથવા સંસ્થાઓમાં પ્રવેશ નિયમન અને આવી કોલેજો અથવા સંસ્થાઓમાં ફી નિર્ધારણ માટે અને તેની સાથે સંકળાયેલી અથવા તેને આનુષંગિક બાબતો માટે ખાસ જોગવાઈ કરવા બાબત અધિનિયમ.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના અઠાવનમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે:-

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત વ્યાવસાયિક ટેકનિકલ શૈક્ષણિક કોલેજો અથવા સંસ્થાઓ ટૂંકી સંજ્ઞા અને (પ્રવેશ નિયમન અને ફી નિર્ધારણ) બાબત અધિનિયમ, ૨૦૦૭ કહેવાશે. આરંભ.
- (૨) તે રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી નક્કી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.
૨. આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય તો, - વ્યાખ્યા.

- (ક) “પ્રવેશ સમિતિ” એટલે કલમ ૪ની જોગવાઈઓ અનુસાર રચાયેલી પ્રવેશ સમિતિ;
- (ખ) “સહાયિત કોલેજ અથવા સંસ્થા” એટલે રાજ્ય સરકાર અથવા કેન્દ્ર સરકાર પાસેથી નાણાકીય સહાય અથવા અનુદાન સહાય(ગ્રાન્ટ-ઇન-એઇડ) મેળવતા ટ્રસ્ટ, મંડળી અથવા વ્યક્તિઓના મંડળ અથવા સંગઠન દ્વારા ચલાવાતી અથવા તેના દ્વારા સંચાલિત યુનિવર્સિટી સહિતની વ્યાવસાયિક શૈક્ષણિક કોલેજ અથવા સંસ્થા;
- (ગ) “સામાન્ય પ્રવેશ કસોટી” એટલે વિવિધ વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશના હેતુ માટે ઉમેદવારોની ગુણવત્તા નક્કી કરવા માટે યોજાતી પ્રવેશ કસોટી;
- (ઘ) “ફી નિયમન સમિતિ” એટલે કલમ ૮ હેઠળ રચાયેલી ફી નિયમન સમિતિ;
- (ચ) “સરકારી કોલેજ અથવા સંસ્થા” એટલે રાજ્ય સરકાર દ્વારા ચલાવાતી અથવા તેના દ્વારા સંચાલિત વ્યાવસાયિક ટેકનિકલ શૈક્ષણિક કોલેજ અથવા સંસ્થા;
- (છ) “સરકાર” એટલે ગુજરાત સરકાર;
- (જ) “સરકારી બેઠકો” એટલે,-
- (૧) સરકારી કોલેજો અથવા સંસ્થાઓ અને સહાયિત કોલેજો અથવા સંસ્થાઓમાંની વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમોની તમામ બેઠકો; અને
 - (૨) બિન-સહાયિત કોલેજો અથવા સંસ્થાઓમાંની વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમોની મંજૂર થયેલી કુલ બેઠકો પૈકીમાંની પંચોતેર ટકા બેઠકો;
- (ઝ) “સંચાલકમંડળની બેઠકો” એટલે પંદર ટકા બિન-નિવાસી ભારતીયો માટેની બેઠકો સહિતની બિન-સહાયિત કોલેજો અથવા સંસ્થાઓની મંજૂર થયેલી વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમોની કુલ બેઠકો પૈકીની પચીસ ટકા બેઠકો;
- (ટ) “બિનનિવાસી ભારતીયો માટેની બેઠકો” એટલે જેને વ્યાવસાયિક શૈક્ષણિક કોલેજો અથવા સંસ્થામાં પ્રવેશ આપવાનો હોય તેવા બિન-નિવાસી ભારતીયોના બાળકો અથવા પાલ્યો અથવા આશ્રિતો માટે અનામત રાખેલી પંદર ટકા બેઠકો;
- (ઠ) “ઠરાવેલું” એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા નિયમોથી ઠરાવેલું;
- (ડ) “વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમો” એટલે
- (૧) ઈજનેરી અને ટેકનોલોજીના સ્નાતક અને ઈજનેરીમાં ડિપ્લોમા;
 - (૨) ફાર્મસીના સ્નાતક અને ફાર્મસીમાં ડિપ્લોમા;
 - (૩) આર્કિટેકચરના સ્નાતક અને આર્કિટેકચરમાં ડિપ્લોમા;
 - (૪) હોટેલ અને ટુરિઝમ મેનેજમેન્ટના સ્નાતક અને હોટેલ અને ટુરિઝમ મેનેજમેન્ટમાં ડિપ્લોમા;
 - (૫) માસ્ટર ઓફ બિઝનેસ એડમિનિસ્ટ્રેશન;
 - (૬) માસ્ટર ઓફ કોમ્પ્યુટર એપ્લિકેશન; અને
 - (૭) રાજ્ય સરકાર રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી જાહેર કરે તેવા બીજા અભ્યાસક્રમો;
- (ઢ) “વ્યાવસાયિક શૈક્ષણિક કોલેજ અથવા સંસ્થા” એટલે કોઈપણ નામે ઓળખાતા વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમોમાં શિક્ષણ આપતી, સક્ષમ વૈધાનિક સત્તામંડળે મંજૂર કરેલી અથવા માન્ય કરેલી પદવી અથવા ડિપ્લોમા એનાયત કરતી યુનિવર્સિટી સહિતની કોઈ કોલેજ અથવા સંસ્થા;

(ત) “બિનસહાયિત કોલેજ અથવા સંસ્થા” એટલે રાજ્ય સરકાર અથવા કેન્દ્ર સરકાર તરફથી કોઈ નાણાકીય સહાય અથવા અનુદાન-સહાય(ગ્રાન્ટ-ઈન-એઈડ) ન મેળવતી હોય તેવી, યુનિવર્સિટી સહિતની કોઈ વ્યાવસાયિક શૈક્ષણિક કોલેજ અથવા સંસ્થા;

(થ) “યુનિવર્સિટી” એટલે રાજ્ય વિધાનમંડળે કરેલા કોઈ કાયદા હેઠળ સ્થપાયેલી યુનિવર્સિટી.

૩.(૧) તત્સમયે અમલમાં હોય તેવા કોઈપણ કાયદામાં અથવા કોઈપણ કોર્ટના અથવા સત્તામંડળના ચુકાદા, હુકમનામા અથવા હુકમમાં અથવા કોઈ કરારનામામાં કોઈપણ મજકૂર હોય તેમ છતાં, વ્યાવસાયિક શૈક્ષણિક કોલેજો અથવા સંસ્થાઓમાંના વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમોમાંના તમામ પ્રવેશ આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અનુસાર આપવામાં આવશે.

વ્યાવસાયિક શૈક્ષણિક કોલેજો અથવા સંસ્થાઓમાં પ્રવેશ બાબત.

(૨) આ અધિનિયમની કોઈપણ જોગવાઈનું ઉલ્લંઘન કરીને આપવામાં આવેલો પ્રવેશ અમાન્ય ગણાશે.

૪.(૧) રાજ્ય સરકાર, વ્યાવસાયિક શૈક્ષણિક કોલેજો અને સંસ્થાઓમાં વિદ્યાર્થીઓના પ્રવેશના હેતુ માટે, ઠરાવવામાં આવે તેટલી સંખ્યાના સભ્યોની બનેલી એક અથવા તેથી વધુ સમિતિઓની રચના કરશે. જુદા જુદા વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમો માટે જુદી જુદી સમિતિઓની રચના કરી શકાશે.

પ્રવેશ સમિતિની રચના.

(૨) સમિતિના સભ્યોના હોદાની મુદત અને તેમની સેવાની બીજી શરતો ઠરાવવામાં આવે તેવી રહેશે.

(૩) પ્રવેશ સમિતિ વ્યાવસાયિક શૈક્ષણિક કોલેજો અથવા સંસ્થાઓમાં વિદ્યાર્થીઓના પ્રવેશની સમગ્ર પ્રક્રિયા પર માર્ગદર્શન આપશે, દેખરેખ અને નિયંત્રણ રાખશે.

૫.(૧) વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશના હેતુ માટે, દરેક પ્રવેશ સમિતિએ, ઠરાવવામાં આવે તેવા માપદંડો અને એવા ગુણોત્તરના આધારે વિદ્યાર્થીઓની ગુણવત્તા યાદી તૈયાર કરવી જોઈશે.

પ્રવેશ માટે ગુણવત્તા યાદી તૈયાર કરવા બાબત.

(૨) પેટા-કલમ(૧) હેઠળ પ્રવેશ માટે વિદ્યાર્થીઓની યાદી તૈયાર કરવાના હેતુ માટે, રાજ્ય સરકારે આ અર્થે અધિકૃત કરેલું સત્તામંડળ અથવા મંડળ ઠરાવવામાં આવે તેવી રીતે સામાન્ય પ્રવેશ કસોટીનું સંચાલન કરશે:

પરંતુ ઠરાવવામાં આવે તેવા વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ માટે ગુણવત્તા યાદી તૈયાર કરવા માટે સામાન્ય પ્રવેશ કસોટી યોજવી જરૂરી રહેશે નહિ.

૬. વ્યાવસાયિક શૈક્ષણિક કોલેજો અથવા સંસ્થાઓમાં વિદ્યાર્થીઓને પ્રવેશ નીચેની રીતે આપવામાં આવશે:-

સરકારી બેઠકો અને સંચાલક મંડળની બેઠકોમાં પ્રવેશ બાબત.

(૧) તમામ સરકારી બેઠકો પ્રવેશ સમિતિએ તૈયાર કરેલી ગુણવત્તા યાદીના આધારે ભરવી જોઈશે; અને

(૨) સંબંધિત વ્યાવસાયિક શૈક્ષણિક કોલેજ અથવા સંસ્થાના સંચાલક મંડળે ભરવાની સંચાલક મંડળની બેઠકો આવી બેઠકો, પર પ્રવેશ આપવાના વિદ્યાર્થીઓની આંતરિક ગુણવત્તા યાદીના આધારે ભરવી જોઈશે:

પરંતુ પ્રવેશ સમિતિએ તૈયાર કરેલા ગુણવત્તા યાદીમાં વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા હોય તે સિવાય, સંચાલક મંડળની બેઠકો સામે કોઈ વિદ્યાર્થીને પ્રવેશ આપી શકાશે નહિ:

વધુમાં, કોઈ બિન-નિવાસી ભારતીય બેઠક ખાલી રહેતી હોય ત્યારે, આવી બેઠક સંચાલક મંડળની બેઠકોમાંથી ભરવી જોઈશે:

વળી, સંચાલક મંડળની કોઈ બેઠક ખાલી રહેતી હોય ત્યારે, આવી બેઠક સરકારી બેઠકોમાંથી ભરવી જોઈશે.

પ્રવેશ માટે
લઘુત્તમ
લાયકી
ધોરણ.

૭. કોઈપણ વિદ્યાર્થી, ઠરાવવામાં આવે તેટલા લઘુત્તમ લાયકી ગુણ સહિત યોગ્યતાના માપદંડો પરિપૂર્ણ કરતો હોય તે સિવાય તેને વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમમાં પ્રવેશ આપી શકાશે નહિ.

પ્રવેશમાં
અનામત.

૮. દરેક વ્યાવસાયિક શૈક્ષણિક કોલેજ અથવા સંસ્થામાં દરેક અભ્યાસક્રમમાંની સરકારી બેઠકોમાં રાજ્ય સરકારની અનામત નીતિ અનુસાર પ્રવેશ આપવામાં આવશે.

ફી નિયમન
સમિતિની
રચના.

૯.(૧) રાજ્ય સરકાર, વ્યાવસાયિક શૈક્ષણિક કોલેજ અથવા સંસ્થામાં વિદ્યાર્થીઓના પ્રવેશ આપવા માટેની ફી નક્કી કરવાના હેતુ માટે નીચેના સભ્યોની બનેલી ફી નિયમન સમિતિની રચના કરશે:-

- (૧) રાજ્ય સરકારે નામ- નિયુક્ત કરેલા હાઈકોર્ટના નિવૃત્ત ન્યાયાધીશ, જે સમિતિના અધ્યક્ષ ગણાશે;
- (૨) રાજ્ય સરકારે નામનિયુક્ત કરવાના ભૂતપૂર્વ કુલપતિ;
- (૩) રાજ્ય સરકારે નામનિયુક્ત કરવાના કમિશનર અથવા નિયામક, ટેકનિકલ શિક્ષણ, ગુજરાત રાજ્ય, અથવા તેને સમકક્ષ હોદ્દો ધરાવતા શિક્ષણ વિભાગના કોઈ અધિકારી, જેઓ હોદ્દાની રુએ સમિતિના સભ્ય-સચિવ ગણાશે;
- (૪) બિનસહાયિત વ્યાવસાયિક શૈક્ષણિક કોલેજો અથવા સંસ્થાઓનું પ્રતિનિધિત્વ કરતો રાજ્ય સરકારે નામનિયુક્ત કરવાનો એક સભ્ય; અને
- (૫) રાજ્ય સરકારે નામનિયુક્ત કરવાના ચાર્ટડ એકાઉન્ટન્ટ.

(૨) સમિતિના સભ્યોના હોદ્દાની મુદત અને તેમની સેવાની બીજી શરતો ઠરાવવામાં આવે તેવી રહેશે.

(૩) ફી નિયમન સમિતિ તેના કામકાજના સંચાલન માટે તેની પોતાની કાર્યરીતિ અપનાવી શકશે.

ફી નિયમન
સમિતિની
સત્તા.

૧૦. (૧) તત્સમયે અમલમાં હોય તેવા બીજા કોઈ કાયદામાં અથવા કોઈપણ કોર્ટના અથવા બીજા સત્તામંડળના કોઈ ચુકાદા, હુકમનામા અથવા હુકમ અથવા કોઈપણ કરારનામામાં ગમે તે મજકૂર હોય તેમ છતાં, ફી નિયમન સમિતિ વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમોમાં વિદ્યાર્થીઓના પ્રવેશ માટે ફીનું માળખું નક્કી કરશે. જુદાજુદા વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમોમાં અને જુદાજુદા વ્યાવસાયિક કોલેજો અથવા સંસ્થાઓમાં વિદ્યાર્થીઓના પ્રવેશ માટે ફીનું જુદુંજુદું માળખું નક્કી કરી શકાશે.

(૨) ફી નિયમન સમિતિને,-

- (ક) કોઈ બિનસહાયિત વ્યાવસાયિક શૈક્ષણિક કોલેજ અથવા સંસ્થાને એવી કોલેજ અથવા સંસ્થા માટેનું સૂચિત ફીનું માળખું તમામ સંબંધિત દસ્તાવેજો અને હિસાબોના ચોપડા સહિત પોતાની સમક્ષ રજૂ કરવા ફરમાવવાની;
- (ખ) એવી કોલેજ અથવા સંસ્થાએ સૂચવેલી ફીના માળખાની ખરાઈ કરવાની;
- (ગ) વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમોમાં વિદ્યાર્થીઓને પ્રવેશ માટે એવી કોલેજ અથવા સંસ્થાના ફીના માળખાને મંજૂરી આપવાની અથવા એવી કોલેજ અથવા સંસ્થાએ ચાર્જ કરવાની ફીનું બીજું માળખું નક્કી કરવાની સત્તા રહેશે.

(૩) ફી નિયમન સમિતિએ એવી રીતે નક્કી કરેલું ફીનું માળખું બિનસહાયિત વ્યાવસાયિક શૈક્ષણિક કોલેજો અથવા સંસ્થાઓને ત્રણ વર્ષની મુદત સુધી બંધનકર્તા રહેશે. એવી રીતે નક્કી કરેલી ફી, તે શૈક્ષણિક વર્ષમાં વ્યાવસાયિક શૈક્ષણિક કોલેજ અથવા સંસ્થામાં પ્રવેશ મેળવ્યો હોય તે વિદ્યાર્થીને લાગુ પડશે અને તે કોલેજ અથવા સંસ્થામાં તેનો વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ ન થાય ત્યાં સુધી તેને સુધારી શકાશે નહિ.

(૪) બિનસહાયિત વ્યાવસાયિક શૈક્ષણિક કોલેજ અથવા સંસ્થાને, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ સમિતિએ નક્કી કરેલી હોય તે સિવાયની બીજી કોઈ ફી ચાર્જ કરવા અથવા વસૂલ કરવા દેવાશે નહિ અને તેને કોઈપણ શૈક્ષણિક વર્ષમાં વિદ્યાર્થી પાસેથી એક સાથે એક વર્ષ કરતાં વધુ સત્ર માટેની હોય તેટલી ફી વસૂલ કરવાની પરવાનગી આપી શકાશે નહિ.

સન
૧૯૦૮નો
૫મો.

(૫)(ક) ફી નિયમન સમિતિને, આ અધિનિયમ હેઠળ તપાસ કરવાના હેતુ માટે, નીચેની બાબતોના સંબંધમાં દાવો ચલાવતી વખતે, દીવાની કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૦૮ હેઠળ દીવાની કોર્ટને નિહિત થયેલી હોય તે જ સત્તા રહેશે:-

(૧) કોઈ સાક્ષીને બોલાવવાની અને તેને હાજર રહેવાની ફરજ પાડવાની અને સોગંદ ઉપર તેની જુબાની લેવાની ;

(૨) કોઈપણ દસ્તાવેજ પ્રગટ કરાવવાની અને તે રજૂ કરવા ફરમાવવાની;

(૩) સોગંદનામા ઉપર પુરાવો મેળવવાની; અને

(૪) સ્થાનિક તપાસ માટે સાક્ષીઓની જુબાની લેવા માટે કમિશન કાઢવાની;

સન
૧૯૬૦નો
૪૫મો.

(ખ) આવી સમિતિ સમક્ષની કોઈપણ કાર્યવાહી ભારતના ફોજદારી અધિનિયમની કલમો ૧૯૩ અને ૨૨૮ ના અર્થ મુજબ અને કલમ ૧૯૬ના હેતુઓ માટે ન્યાયિક કાર્યવાહી ગણાશે.

૧૧.(૧) ફી નિયમન સમિતિ, નીચેના પરિબળોને વિચારણામાં લઈને, બિન-સહાયિત વ્યાવસાયિક શૈક્ષણિક કોલેજ અથવા સંસ્થાએ ચાર્જ કરવાની એક અથવા તેના કરતાં વધુ પ્રકારની ફી નક્કી કરીને ઠરાવશે:-

(ક) ટેકનિકલ વ્યાવસાયિક શૈક્ષણિક સંસ્થાનું સ્થળ;

(ખ) વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમનો પ્રકાર;

(ગ) ઉપલભ્ય આંતરમાળખું;

(ઘ) વહીવટ અને નિભાવ પરનું ખર્ચ;

(ચ) સંસ્થાની વૃદ્ધિ અને વિકાસ માટે જરૂરી વાજબી ફાજલ ભંડોળ; અને

(છ) સમિતિ નક્કી કરે તેવા અથવા રાજ્ય સરકાર ફરમાવે તેવા બીજા પરિબળો.

(૨) સમિતિએ નક્કી કરવાની ફીમાં નીચેનાનો સમાવેશ થશે:-

(૧) શિક્ષણ ફી;

(૨) ગ્રંથાલય ફી;

(૩) પ્રયોગશાળા ફી;

(૪) કમ્પ્યુટર ફી;

(૫) બાંધકામ રકમ; અને

(૬) સમિતિ નક્કી કરે તેવી અથવા રાજ્ય સરકાર ફરમાવે તેવી બીજી ફી.

૧૨. બિન-સહાયિત વ્યાવસાયિક શૈક્ષણિક કોલેજો અથવા સંસ્થા દ્વારા અથવા તેના વતી અથવા આવી કોલેજ અથવા સંસ્થાનો હવાલો ધરાવતી અથવા તેના સંચાલન માટે જવાબદાર હોય તેવી, વ્યક્તિ દ્વારા, કોઈ વિદ્યાર્થી પાસેથી અથવા તેના સંબંધમાં, આવી કોલેજ અથવા સંસ્થામાં તેના પ્રવેશ અથવા કોઈ વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમમાં તેના ચાલુ રહેવાના બદલામાં, કોઈ માથાદીઠ ફી ચાર્જ કરી શકાશે નહિ અથવા વસૂલ કરી શકાશે નહિ.

માથાદીઠ
ફીના
પ્રતિબંધ
બાબત .

અધિનિયમની જોગવાઈઓના ઉલ્લંઘન માટેના પગલાંની બીજી રીત.

૧૩.(૧) પ્રવેશ સમિતિને, કોઈ ફરિયાદ મળ્યે અથવા, અન્યથા યોગ્ય તપાસ કર્યા પછી એમ ખાતરી થાય કે બિન-સહાયિત વ્યાવસાયિક શૈક્ષણિક કોલેજ અથવા સંસ્થાએ આ અધિનિયમની જોગવાઈઓનું ઉલ્લંઘન કરીને પ્રવેશ આપ્યો છે અથવા આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ પૈકીની કોઈ જોગવાઈનો ભંગ કર્યો છે, તો તે,-

(૧) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓનું ઉલ્લંઘન કરીને જે વિદ્યાર્થીને પ્રવેશ આપવામાં આવ્યો હોય તેના સ્થાને ગુણવત્તા યાદી મુજબના વિદ્યાર્થીને પ્રવેશ આપવાનો, સંબંધિત કોલેજ અથવા સંસ્થાને આદેશ આપી શકશે;

(૨) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓનું ઉલ્લંઘન કરીને આવી રીતે પ્રવેશ આપેલ વિદ્યાર્થીને ફી રિફંડ કરવાનો સંબંધિત કોલેજ અથવા સંસ્થાને આદેશ કરી શકશે;

(૩) આવી કોલેજ અથવા સંસ્થા સામે ઉચિત પગલાં લેવા માટે, રાજ્ય સરકાર, સંબંધિત યુનિવર્સિટી અથવા વૈધાનિક સત્તામંડળને ભલામણ કરી શકશે.

(૨) નિયમન સમિતિને, કોઈ ફરિયાદ મળ્યે અથવા યોગ્ય તપાસ કર્યા પછી અન્યથા એમ ખાતરી થાય કે બિન-સહાયિત વ્યાવસાયિક શૈક્ષણિક કોલેજ અથવા સંસ્થાએ માથાદીઠ ફી અથવા કલમ ૧૦ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ ફી નિયમન સમિતિએ નક્કી કરી હોય તેનાથી વધુ ફી વસૂલ કરી છે, તો તે,-

(૧) સમિતિએ નક્કી કરેલી ફીથી આવી રીતે વસૂલ કરેલી વધુ ફી અથવા આવી રીતે વસૂલ કરેલી માથાદીઠ ફી રિફંડ કરવા સંબંધિત કોલેજ અથવા સંસ્થાને આદેશ આપી શકશે;

(૨) આવી કોલેજ અથવા સંસ્થા સામે યોગ્ય પગલાં લેવા માટે, રાજ્ય સરકારને, સંબંધિત યુનિવર્સિટીને અથવા વૈધાનિક સત્તામંડળને ભલામણ કરી શકશે.

શિક્ષા.

૧૪. આ અધિનિયમની અથવા તે હેઠળ કરેલા નિયમોની કોઈ જોગવાઈઓનું ઉલ્લંઘન કરે તે કરતી કોઈ વ્યક્તિ, દોષિત ઠર્યે, વીસ લાખ રૂપિયા સુધીના દંડની શિક્ષાને પાત્ર થશે.

ગુનાની ન્યાયિક નોંધ.

૧૫. રાજ્ય સરકારે, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, આ અર્થે અધિકૃત કરેલા કોઈ અધિકારીએ કરેલી ફરિયાદ હોય તે સિવાય, કોઈ કોર્ટ આ અધિનિયમ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર કોઈ ગુનાની નોંધ લઈ શકશે નહિ.

સમિતિના સભ્યો, અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ રાજ્ય સેવક ગણાશે.

૧૬. સમિતિના તમામ સભ્યો, અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ, આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા નિયમો ની જોગવાઈ અનુસાર કામ કરતા હોય અથવા કામ કરવાનું અભિપ્રેત હોય ત્યારે, તેઓ ભારતના ફોજદારી અધિનિયમની કલમ ૨૧ના અર્થ મુજબ રાજ્યસેવકો ગણાશે.

સન ૧૯૬૦નો ૪૫મો.

શુદ્ધબુધ્ધિથી લીધેલા પગલાંને રક્ષણ.

૧૭. આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા કોઈ નિયમોની જોગવાઈ અનુસાર શુદ્ધબુધ્ધિથી કરેલા અથવા કરવા ધારેલા કોઈપણ કૃત્ય માટે સમિતિના કોઈ સભ્ય, અધિકારી અથવા કર્મચારી સામે કોઈ દાવો, ફરિયાદ અથવા બીજી કાનૂની કાર્યવાહી માંડી શકાશે નહિ.

આદેશો આપવાની રાજ્ય સરકારની સત્તા.

૧૮. રાજ્ય સરકાર આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરેલા નિયમો અથવા હુકમોની જોગવાઈઓ પાર પાડવાના હેતુથી, કોઈ વ્યાવસાયિક શૈક્ષણિક કોલેજ અથવા સંસ્થા અથવા સમિતિ અથવા અધિકારીને આ સંબંધમાં પોતે યોગ્ય ગણે તેવા આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ સાથે અસંગત ન હોય તેવા આદેશ વખતોવખત આપી શકશે અને વ્યાવસાયિક શૈક્ષણિક કોલેજો અથવા સંસ્થાઓ અથવા સમિતિ અથવા અધિકારીઓને આવા આદેશો બંધનકર્તા ગણાશે.

૧૯. આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ, તત્સમયે અમલમાં હોય તેવા બીજા કોઈપણ રાજ્ય કાયદાઓમાં તેની સાથે કંઈપણ અસંગત ન હોય તેટલે અંશે અસર ધરાવશે.

બીજા રાજ્ય કાયદાઓ પર અધિનિયમની ઉપરવટ અસર.

૨૦.(૧) રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, આ અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે નિયમો કરી શકશે.

નિયમો કરવાની રાજ્ય સરકારની સત્તા.

(૨) આ કલમ હેઠળ કરેલા તમામ નિયમો, તે કરવામાં આવે તે પછી શક્ય હોય તેટલું જલદી ઓછામાં ઓછા ત્રીસ દિવસ સુધી રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકવા જોઈશે અને જે સત્રમાં તે નિયમો એવી રીતે મૂકવામાં આવે તેમાં અથવા તેની તરત પછીના સત્રમાં રાજ્ય વિધાનમંડળ તેમાંથી જે કંઈ રદ કરે અથવા રાજ્ય વિધાનમંડળ તેમાં કોઈ ફેરફાર કરે તેને તે અધીન રહેશે.

(૩) રાજ્ય વિધાનમંડળ, તેમાંથી એવી રીતે કંઈ પણ રદ કરે તે અથવા તેમાં ફેરફાર કરે તેને રાજપત્રમાં પ્રસિધ્ધ કરવું જોઈશે અને તેમ થયે તે અમલમાં આવશે.

૨૧.(૧) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓનો અમલ કરવામાં કોઈ મુશ્કેલી ઊભી થાય, તો રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં હુકમ પ્રસિધ્ધ કરીને, મુશ્કેલી દૂર કરવા જરૂરી અથવા ઈષ્ટ જણાય તેવી આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ સાથે અસંગત ન હોય તેવી જોગવાઈઓ કરી શકશે:

મુશ્કેલીઓ દૂર કરવાની સત્તા.

પરંતુ પેટા-કલમ (૧) હેઠળનો આવો કોઈપણ હુકમ, આ અધિનિયમના આરંભથી બે વર્ષની મુદત પૂરી થયા પછી કરી શકાશે નહિ.

(૨) આ કલમ હેઠળ કરવામાં આવેલો દરેક હુકમ, તે કરવામાં આવે તે પછી બનતી ત્વરાએ, રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકવો જોઈશે.